

Hilde Crevits
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en
Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en
Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en
Zeevisserij
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1000 BRUSSEL
kabinet.crevits@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Advies gericht aan
Welzijnszorg Kempen

datum adviesaanvraag	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
27/05/2025		GEN2025.0094	1
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Emily Thomson emily.thomson@vlaanderen.be		02 553 12 48	zie datum handtekening

Betreft: advies over de statutenwijziging van welzijnsvereniging Welzijnszorg Kempen

Samenvatting

Welzijnszorg Kempen bereidt een statutenwijziging voor, waarbij de vereniging zich voorbereidt op de mogelijke toetreding van andere openbare besturen en/of rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben (conform art. 475 DLB). De statuten worden in dat kader geactualiseerd, waarbij de beslissingsmacht en doorslaggevende stem van (de meerderheid van) de OCMW-deelgenoten wordt verzekerd.

In artikel 25 is de toevoeging "OCMW's" niet op zijn plaats; artikel 482 DLB over de voorafgaande instemming van de deelgenoten bij welbepaalde beslissingen vereist namelijk de instemming van alle deelgenoten van de vereniging.

De voorgestelde wijzigingen zijn in overeenstemming met het recht.

Analyse

Het dossier met volgende documenten werd op 27 mei 2025 ontvangen via het Digitaal Loket:

1. Ontwerpbesluit algemene vergadering van Welzijnszorg Kempen dd. 10 december 2025
2. Statuten Welzijnszorg Kempen dd. 14 mei 2025
3. Nieuwe statuten Welzijnszorg Kempen
4. Toekomstvisie en strategische uitbouw van Welzijnszorg Kempen
5. Begeleidende brief

Art. 1 Deelgenoten

Toegevoegd wordt dat de toetreding van andere openbare besturen of rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben, kan plaatsvinden via inschrijving in het aandelenregister, zoals geregeld in de statuten en conform de regels van het maatschappelijk kapitaal.

Deze wijziging is conform de regelgeving. Aan een welzijnsvereniging mogen deelnemen: OCMW's, andere openbare besturen of andere rechtspersonen dan rechtspersonen die winstoogmerk hebben (art. 475 DLB). Het is aangewezen om dergelijke zaken in de statuten te actualiseren indien mogelijk. Een actuele lijst als bijlage schept in de tussentijd duidelijkheid.

Art. 2 Rechtsvorm

Toevoeging: *“De vereniging streeft het algemeen belang na, heeft geen winstoogmerk en vormt een publiekrechtelijke rechtspersoon.”* Dit is conform de regelgeving.

Art. 3 Doel

Het doel wordt herschreven; de huidige opsomming wordt vervangen door een uitgeschreven tekst die de doeleinden beschrijft waarvoor de welzijnsvereniging is opgericht (conform art. 477, 2° DLB).

Art. 4 Maatschappelijke zetel

De maatschappelijke zetel wordt verplaatst van Turnhout naar Geel. Toegevoegd wordt dat de zetel van de vereniging door de algemene vergadering kan worden overgebracht naar een andere plaats binnen het grondgebied van een deelnemend OCMW, in een gebouw dat haarzelf of een deelnemend OCMW toebehoort. Er wordt ook toegevoegd dat de vereniging, naast de maatschappelijke zetel, één of meer exploitatiezetels mag vestigen.

Art. 7 Aandelenstructuur

De aandelenstructuur wordt uitgebreid van 2 reeksen naar 4. De B-aandelen, nu toegekend aan andere openbare besturen en/of rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben, worden toegekend aan IOK. Een nieuwe reeks C-aandelen wordt toegekend aan andere openbare besturen. Een nieuwe reeks D-aandelen wordt toegekend aan rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben. Toegevoegd wordt tevens dat de aandelen niet kunnen worden overgedragen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de algemene vergadering, slechts onder deelnemers van dezelfde categorie en voor zover dat de overdracht van aandelen geen afbreuk doet aan de goede uitvoering van de aangegane verbintenissen.

Art. 12 Maatschappelijk kapitaal

Er wordt verduidelijkt dat het maatschappelijk kapitaal zoals momenteel weergegeven in de statuten, de situatie is op 10 december 2025 en dat iedere wijziging vanaf die datum zal worden toegevoegd in het aandelenregister. Het is toegestaan om de deelgenoten van de vereniging bij te houden in het aandelenregister.

Daarbij worden er 4 paragrafen toegevoegd. Deze bepalen dat (§2) de toetreding van OCMW's, andere openbare besturen of rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben, kan plaatsvinden via inschrijving in het aandelenregister, (§3) het maatschappelijk kapitaal dat door nieuwe deelgenoten onderschreven wordt, vastgesteld wordt door de algemene vergadering en dat de algemene vergadering ook het totaal bedrag van het maatschappelijk kapitaal bepaalt, (§4)

een deelgenoot met C of D aandelen maximaal kan inschrijven op 3 aandelen, en (§5) bij de statuten een register in bijlage wordt gevoegd waarop iedere deelnemer is vermeld, met aanduiding van zijn inbreng en de hem toegekende aandelen.

Art. 14 Werkingskosten

De statuten worden aangepast om de werking van de kostendelende vereniging te duiden.

In artikel 14 wordt zo verduidelijkt dat van de deelgenoten met A-aandelen een bijdrage kan geëist worden om de werkingskosten te dekken, die niet kunnen worden toegewezen aan kostendelende dienstverleningen. Die werkingskosten zullen verrekend worden over de betrokken deelgenoten volgens het principe van kostendeling en op basis van vooraf afgesproken verdeelsleutels conform artikel 45 van de statuten.

Art. 15bis Kostendelende dienstverlening

Een artikel 15bis wordt toegevoegd. Van de deelgenoten met C en D aandelen kan enkel een vergoeding gevraagd worden voor de diensten die ze afnemen. Deze dienstverlening gebeurt op een kostendelende basis en via een verdeling op basis van vooraf overeengekomen relevante criteria zodat de deelnemers enkel de door de welzijnsvereniging gedane uitgaven dienen te vergoeden.

Art. 18 Algemene vergadering

Iedere deelgenoot wordt in de algemene vergadering vertegenwoordigd door 1 afgevaardigde. Toegevoegd wordt dat er één plaatsvervanger wordt aangeduid die de afgevaardigde kan vervangen. Hierbij wordt gespecificeerd dat ook de plaatsvervanger die een afgevaardigde van een deelnemend OCMW vervangt, een lid moet zijn van de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW in kwestie.

Art. 23 Stemming

De huidige bepaling stelt dat iedere afgevaardigde beschikt over één stem. Dit wordt vervangen door een bepaling die stelt dat iedere deelgenoot beschikt over een stemrecht dat overeenstemt met het aantal aandelen waarover hij beschikt, waarbij elk aandeel recht geeft op één stem. Bijkomend wordt bepaald dat de OCMW's steeds beschikken over de meerderheid van de stemmen. De welzijnsvereniging is vrij om (art. 477, 10°) het stemmenaantal in de verschillende bestuurs- en beheersorganen waarover elke deelgenoot beschikt, te bepalen in de statuten.

Art. 24 Stemming

De aanwezigheidsvereisten voor de algemene vergadering worden verstrengd; er wordt gespecificeerd dat om geldig te beraadslagen, minstens de helft van de afgevaardigde OCMW's vertegenwoordigd moeten zijn, die minstens de helft van de A-aandelen vertegenwoordigen.

Tevens wordt bepaald dat bij beslissingen genomen bij gewone meerderheid, er ook een meerderheid van de OCMW stemmen noodzakelijk is, behoudens in de gevallen bepaald door het decreet of door de statuten.

De vereniging is vrij om de vereiste meerderheden voor een statutenwijziging te bepalen (art. 477, 8° DLB).

Art. 25 Voorafgaande instemming

Voor een verlenging van de duur, een vroegtijdige ontbinding of een statutenwijziging die een vermindering van rechten of verzwaring van plichten van de deelgenoten inhoudt, is de voorafgaande instemming van iedere deelgenoot vereist (art. 482 DLB). De voorgestelde toevoeging van OCMW's zou impliceren dat enkel de instemming van de OCMW-deelgenoten vereist zou zijn. Aangezien het decreet spreekt van "alle deelgenoten" en bijgevolg geen onderscheid maakt tussen OCMW-deelgenoten en niet-OCMW-deelgenoten, is het aangewezen deze toevoeging weg te laten.

Art. 26 Stemming

Het aanwezigheidsquorum van de algemene vergadering voor beslissingen over de wijziging van de statuten, de verlenging van de duur, de vroegtijdige ontbinding of over de toetreding, uittreding of uitsluiting van deelgenoten, is vastgelegd op een vertegenwoordiging van 2/3 van de maatschappelijke aandelen. Verduidelijkt wordt dat dit de maatschappelijke aandelen van de OCMW's zijn, met oog op de toekomstige toetreding van enkele niet-OCMW-deelgenoten.

Die beslissingen worden momenteel genomen met een twee derde meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Toegevoegd wordt dat daarnaast een twee derde meerderheid van uitgebrachte stemmen van de OCMW-deelgenoten vereist is.

Ook hier is de welzijnsvereniging vrij om de werking van de algemene vergadering te bepalen.

Art. 28 Mandaat afgevaardigden

Dit artikel over de beëindiging van het mandaat van een stemgerechtigde afgevaardigde wordt uitgebreid zodat ook de plaatsvervangende afgevaardigden gevat worden door de bepaling.

Art. 29 Raad van bestuur

De bepaling in de statuten wordt aangevuld met de tekst van het decreet: de raad van bestuur van de welzijnsvereniging telt 15 bestuurders indien alle deelgenoten openbare rechtspersonen zijn (art. 474, §3 DLB). Er worden ook redactionele aanpassingen gedaan zodat het toepassingsgebied van de tekst niet langer beperkt is tot de deelgenoten die lokale besturen zijn.

Een §3 wordt toegevoegd met de bepaling dat de OCMW bestuurders steeds minstens een twee derde meerderheid zullen uitmaken binnen de raad van bestuur. De welzijnsvereniging is vrij om statutair de samenstelling van de raad van bestuur te bepalen binnen de decretale beperkingen.

Een §5 wordt toegevoegd met afspraken over het samenstellen van een nieuwe raad van bestuur. Een vergadering van de burgemeesters die door de deelnemende gemeenten worden voorgedragen na de gemeenteraadsverkiezingen, zal een consultatie- en formatieopdracht uitwerken waarbij formateurs de opdracht krijgen om in overleg met de deelnemers, tot een lijst van kandidaat-bestuurders te komen aan de hand van de bepalingen van de statuten. Daarbij wordt in de samenstelling van de raad van bestuur gestreefd naar een voldoende politieke pluriformiteit. De lijst van bestuurders wordt dan voorgesteld aan de bevoegde organen van de deelnemers, die de nodige besluiten nemen over de samenstelling van de raad van bestuur en de vertegenwoordiging daarin, in overeenstemming met de statuten.

Een §6 wordt toegevoegd om te zorgen dat er kan worden voldaan aan de in-house exceptie (Europese regelgeving omtrent de overheidsopdrachten), ondanks de mogelijkheid dat een aantal deelgenoten niet rechtstreeks vertegenwoordigd zijn in de raad van bestuur. Alle deelgenoten

duiden daarvoor via hun bevoegde orgaan een individuele vertegenwoordiger aan, al dan niet vanuit de eigen raad.

Art. 33 Stemming

De raad van bestuur kan geldig beraadslagen en besluiten als ten minste een meerderheid van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is op de vergadering. Toegevoegd wordt dat er eveneens een meerderheid van de OCMW bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd dient te zijn. Een bestuurder kan een volmacht geven aan een andere bestuurder om haar/hem te vertegenwoordigen en een OCMW bestuurder kan enkel volmacht geven aan een andere OCMW bestuurder. Een bestuurder kan slechts één andere bestuurder vertegenwoordigen via volmacht.

Besluiten worden genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. Toegevoegd wordt dat er daarnaast een volstreekte meerderheid van stemmen bij de OCMW bestuurders vereist is. Dezelfde bepaling wordt toegevoegd aan de bepaling over stemmen bij hoogdringendheid.

Titel VII Algemeen comité

Een titel VII en een artikel 39bis worden toegevoegd. Er wordt een algemeen comité opgericht om de verbinding en het overleg tussen de raad van bestuur en de deelnemers te faciliteren en te stroomlijnen, en om te zorgen voor informatiedoorstroming. De voorzitter van de raad van bestuur bereidt de agenda voor van het algemeen comité. De conferentie van de burgemeesters van alle deelnemende OCMW's zal de rol van dit algemeen comité vervullen.

Titel VIII Adviesorganen

Een titel VIII en een artikel 39ter worden toegevoegd. Hierin wordt bepaald dat de raad van bestuur adviesorganen kan oprichten. Specifiek wordt bepaald dat er een adviesorgaan Kempense Welzijnsraad kan worden opgericht, waarvan minstens de voorzitters van de bijzondere comités van de OCMW-deelgenoten lid van zijn. Ook kan er een adviesorgaan Regionaal Zoneoverleg opgericht worden, waarin de afgevaardigden van de zones vertegenwoordigd zijn.

Titel IX Vergoedingen

In artikel 40 wordt specifiek opgenomen dat de afgevaardigden voor de algemene vergadering een presentiegeld ontvangen voor het bijwonen van een algemene vergadering.

Momenteel ontvangen de leden van de raad van bestuur geen presentiegeld voor het bijwonen van een vergadering van de raad van bestuur. Die bepaling wordt gewijzigd zodat deze bestuurders wel een presentiegeld kunnen ontvangen.

De leden van de raad van bestuur en de algemene vergadering van de welzijnsverenigingen kunnen per bijgewoonde vergadering een presentiegeld ontvangen met inachtneming van de geldende beperkingen op deze presentiegelden (art. 474, §2 DLB).

Rechtsgrond

Artikel 482 jo. 476 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur verplicht de vereniging een voorafgaand advies van de Vlaamse Regering in te winnen. Deze adviesvereiste stelt zich op straffe van nietigheid.

Artikel 4, §1, eerste lid, 1° van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2024 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, jo. artikel 2, 4° van het Besluit van de Vlaamse Regering tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, bepaalt dat de Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij bevoegd is voor het verlenen van dit advies.

Brussel,

MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- & PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE & INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

Hilde CREVITS

Tegen iedere beslissing van een gemeente, een autonoom gemeentebedrijf, een autonoom provinciebedrijf, een projectvereniging, een dienstverlenende vereniging, een opdrachthoudende vereniging, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, een welzijnsvereniging en een autonome verzorgingsinstelling kan klacht ingediend worden bij de toezichhoudende overheid. Verdere informatie over de klachtenprocedure kan u vinden op <https://www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/klachten-tegen-lokale-besturen/klachtenprocedure>.